

Special Representative of the Secretary-General
for Human Rights in Cambodia

គំណាចពិសេសរបស់លោកអគ្គលេខាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំកម្ពុជា

COHCHR

**Mission of the Special Representative of the Secretary-General for human rights in Cambodia
28 November to 5 December 2005**

Phnom Penh, 5 December 2005 -- The Special Representative of the Secretary-General for human rights in Cambodia, Mr. Yash Ghai, concludes his first mission to Cambodia today. During his visit, he was granted an audience by His Majesty the King and met senior representatives of the Royal Government of Cambodia, including the President of the Senate, and the Ministers of Women's Affairs, Foreign Affairs and International Co-operation, Interior, Education and Justice. He also met with court authorities, representatives of political parties, non-governmental and community organizations, trade unions, the Resident Coordinator of the UN and the UN Country Team, bilateral and multilateral development cooperation agencies and the diplomatic community. He was able to visit parliamentarian Cheam Channy in the Military Prison, and radio broadcaster Mam Sonando and trade union leader Rong Chhun in the prison of Prey Sar. He gave a public lecture on "Constitutions and Democratization" at the Royal University of Law and Economics. He discussed issues related to land and the administration of justice with provincial non-governmental organizations and community groups in Kompong Speu province. He also participated in a radio programme on the occasion of Human Rights Day.

During his mission, Mr. Ghai sought to understand the overall situation of human rights in Cambodia. He gave particular attention to Cambodia's Constitution, the justice sector, and to freedoms of association, assembly and expression. In this latter regard, many people expressed their concern about the use of the defamation, incitement and disinformation provisions of the transitional "UNTAC" law. He heard many complaints about the functioning of the legal and judicial system, the arrest and detention of eminent persons in politics, journalism and trade unions, and the lifting of parliamentary immunity of opposition party members. Many concerns were expressed about the difficulties rural communities are facing in sustaining their livelihoods as a result of losing land and access to natural resources. Non-governmental organizations told him of the constraints they face in the performance of their duties, and of increasing restrictions on their freedoms of association, assembly and expression. He will take up these matters with the Royal Government of Cambodia.

Following his mission, the Special Representative will prepare a report and his recommendations to the UN Commission on Human Rights.

5 December 2005

Special Representative of the Secretary-General
for Human Rights in Cambodia

តំណាងពិសេសរបស់លោកអគ្គលេខាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំកម្ពុជា

បេសកកម្មរបស់លោកតំណាងពិសេស នៃលោកអគ្គលេខាធិការ អ.ស.ប ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា
ថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៥

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៥ -- លោក យ៉ាសេថា ហ្គាយ តំណាងពិសេស នៃលោកអគ្គលេខាធិការអ.ស.ប ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា បានបញ្ជប់បេសកកម្មលើកទីមួយរបស់លោកនៅកម្ពុជានាថ្ងៃនេះ ។ នៅក្នុងអំឡុងពេលទស្សនៈកិច្ចរបស់លោក លោកតំណាងពិសេសបានចូលគាល់ព្រះមហាក្សត្រ និងបានជួបជាមួយតំណាងជាន់ខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល រួមទាំងប្រធានព្រឹទ្ធសភា និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកិច្ចការនារី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។ លោកបានជួបផងដែរ ជាមួយអាជ្ញាធរតុលាការ តំណាងគណបក្សនយោបាយ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និង អង្គការសហគមន៍ សហជីពកម្ពុជា អ្នកសំរបស់រូលអ.ស.ប និង ក្រុមមន្ត្រីអង្គការសហប្រជាជាតិនៅកម្ពុជា ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ទ្វេភាគី និង ពហុភាគី និងសហគមន៍អ្នកការទូតនានា ។ លោកបានចូលជួបលោក ថាម ច័ន្ទី សមាជិករដ្ឋសភា នៅក្នុងពន្ធនាគារយោធា និងលោក ថឹម សូ លាងចូ អ្នកជំរុញព័ត៌មានវិទ្យុ និងលោក រ៉ុង ឈុន ប្រធានសមាគមគ្រូបង្រៀនឯករាជ្យកម្ពុជានៅក្នុងពន្ធនាគារព្រៃស ។ លោកតំណាងពិសេសបានបង្រៀនអំពី " រដ្ឋធម្មនុញ្ញ និង លិខិតប្រជាធិបតេយ្យភារូបនីយកម្ម " នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ។ លោកបានពិភាក្សាអំពីបញ្ហាមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្ទះកំខេត្ត និងក្រុមសហគមន៍នានានៅក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ ។ លោកតំណាង ពិសេសក៏បានចូលរួមផងដែរ នៅក្នុងកម្មវិធីតាមវិទ្យុស្តីពីទំនាក់ទំនងសិទ្ធិមនុស្ស ។

នៅក្នុងអំឡុងពេលបេសកកម្មរបស់លោក លោកហ្គាយ បានធ្វើការស្វែងយល់អំពីសភាពការណ៍ទូទៅខាងសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា ។ លោកបានយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសចំពោះរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា វិស័យយុត្តិធម៌ និងសេរីភាពនៃការបង្កើតសមាគមសេរីភាពនៃការប្រជុំ និង សេរីភាពក្នុងការសំដែងមតិ ។ នៅក្នុងបញ្ហានេះដែរ មានមនុស្សជាច្រើន បានសំដែងនូវការព្រួយបារម្ភអំពីការប្រើបញ្ញត្តិស្តីពីការបរិហារកេរ្តិ៍ ការបោះបង្ក និងការជំរុញព័ត៌មានមិនពិត នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាល "ច្បាប់អ៊ិនតាក់" ។ លោកបានព្យាយាមអ្វីទាំងអស់ដើម្បីធានាបាននូវការប្រព័ន្ធច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ការចាប់ខ្លួននិងការឃុំខ្លួនសម្រេចជននយោបាយអ្នកកាសែត និងប្រធានសហជីពកម្ពុជា ហើយនិងការដកអភ័យឯកសិទ្ធិសមាជិកសភានៃគណបក្សប្រឆាំងមួយចំនួន ។ មានការសំដែងការព្រួយបារម្ភពីការលំបាកជាច្រើនទៀត ដែលសហគមន៍ជនបទនានាកំពុងជួបប្រទះក្នុងការទ្រទ្រង់ជីវភាពរស់នៅរបស់ខ្លួន ដោយសារការបាត់បង់ដីធ្លី និងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ ។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាច្រើនបានប្រាប់លោកតំណាងពិសេសពីការលំបាកដែលពួកគេជួបប្រទះក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន និងការកើនឡើងនៃការរឹតត្បិតទៅលើការអនុវត្តសេរីភាពក្នុងការបង្កើតសមាគម សេរីភាពក្នុងការប្រជុំ និងសេរីភាពក្នុងការសំដែងមតិ ។ លោកតំណាងពិសេសនឹងលើកយកបញ្ហាទាំងនេះទៅពិភាក្សាជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

បន្ទាប់ពីការបំពេញបេសកកម្មរបស់លោក លោកតំណាងពិសេសនឹងរៀបចំរបាយការណ៍មួយ ភ្ជាប់ជាមួយនូវអនុសាសន៍មួយចំនួនរបស់លោក ដើម្បីដាក់ជូនគណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

ថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៥